

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.I.20.623/2015/4.szám

A Kúria a dr. Megyesi Attila ügyvéd által képviselt felperesnek a Bézi-Jaczkó-Mészáros Társas Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Bézi László ügyvéd által képviselt I. rendű, II. rendű, III. rendű és IV. rendű alperesek ellen tulajdonjog megállapítása iránt a Dunakeszi Járásbíróságon 7.P.20.536/2011. számon megindított perben a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.826/2014/4. számú részítélete ellen a felperes által 65. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.826/2014/4. számú jogerős részítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 70.000 (Hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint 2005 októberében az I. rendű alperes és házastársa megállapodást kötöttek a felperessel, amelynek értelmében a felperes az ingatlanon található felépítmény bővítésével és tetőtér beépítésével önálló lakást alakíthat ki. A felperes a 2006. február 20-án kapott építési engedéllyel az építkezést megkezdte, a külső terasz a feljáratí lépcsővel és a külső lépcsőház részben elkészült, majd az építkezés abbamaradt.

A felperes keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy ráépítés címén megszerezte a perbeli ingatlan 16/100 tulajdoni hányadát. Másodlagos keresetében jogalap nélküli gazdagodás címén 3.000.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket egyetemlegesen, harmadlagos kérelme az építkezés befejezésére való feljogosítására irányult.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság részítéletével a felperes ráépítésre alapított elsődleges keresetét elutasította. Indokolása szerint az építkezés sem műszakilag, sem jogi szempontból nem fejeződött be, ezek hiányában a ráépítés jogcímén történő tulajdonszerzésre irányuló dologi jogi igény nem alapos.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság által kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság azzal, hogy a ráépítésre alapított elsődleges kereset kapcsán részítéletet hozott, nem követett el eljárási szabálysértést, mivel a látszólagos keresethalmazatot alkotó, azaz feltételesen összekapcsolt kereseti kérelmek lényege az, hogy azok csak az adott sorrendben és az egyes keresetek megítélésének mikéntjétől feltételezetten dönthetők el.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének eleget tett, a tényállást helyesen állapította meg és helyes az arra alapított jogi döntése is, nem sértett jogszabályt, amikor a felperes szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványát mint szükségtelent mellőzte.

A jogerős részítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat lefolytatására utasítását kérte. Álláspontja szerint miután az eljáró bíróságoknak a perbeli ingatlanon folytatott építkezés jogi következményeiről kellett döntenük, ezt csak egységesen tehették volna meg. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a harmadlagos kereseti kérelem vonatkozásában 180.000 forint eljárási illeték megfizetésére hívta fel, majd a per tárgyalását a ráépítési kérelem vonatkozásában elkülönítette. Félőnek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság háromszorosan fizetteti meg az eljárási illetéket, annak ellenére, hogy a három közül csupán egy kereseti kérelem teljesítését kérte. Arra hivatkozott, hogy ha minden egyes kereseti kérelemről külön részítéletben kellene döntenek, úgy az a peres eljárások ésszerűtlen elhúzódásához vezetne és ellentétben áll a Pp. 2.§ (1) bekezdés szerinti alapelvvel is. Részletesen kifejtett érvelése szerint az eljáró bíróságok tévesen alkalmazták a részítélet meghozatalára, valamint a látszólagos keresethalmazatra vonatkozó eljárási szabályokat. A jogerős részítéletet a Pp. hivatkozott rendelkezéseibe ütköző módon jogszabálysértőnek tartotta, továbbá arra hivatkozott, hogy az a Kúria 2/2010. (VI.28.) PK véleményének 3.a) pontjában foglaltakkal is ellentétes. Álláspontja szerint mindkét fokú bíróság figyelmen kívül hagyta az egységes bírói gyakorlatot is, amely szerint látszólagos keresethalmazat esetén részítélet nem hozható.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 270.§ (2) bekezdésének és a 275.§ (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja egyaránt lehet anyagi jogi és eljárásjogi jogszabálysértés. Az utóbbi kapcsán azonban a felülvizsgálati kérelem elsődleges indokolására tekintettel a Kúria hangsúlyozza, hogy csak akkor vezethet eredményre, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

A Pp. a látszólagos keresethalmazat fogalmát nem ismeri, azt a bírói gyakorlat alakította ki. A vagylagos, illetve eshetőleges kereseti kérelmek - mint ahogyan a 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 3.a) pontjához fűzött indokolás is rögzíti -, csak látszólagos keresethalmazatot alkotnak: az egyes kereseti kérelmek egymástól kölcsönösen függenek, egymást kizárják, egyidejű létezésük csak átmeneti jellegű és kielégítést csak az egyik nyerhet. E szerint tehát látszólagos keresethalmazat esetén a félnek egyetlen keresete van, amellyel alanyi joga védelmét kívánja elérni: a bíróságnak egyetlen kereseti kérelem tárgyában kell a rendelkező részbe foglalt döntést hoznia. Ha az elsődleges vagy a sorrendben először előterjesztett vagylagos kereseti kérelemnek helyt ad, a másik kereseti kérelemről semmilyen formában nem kell határoznia; de annak alaptalansága esetén nyomban át kell térnie a másodlagos, illetve másodikként megjelölt vagylagos kereseti kérelem vizsgálatára.

A Kúria álláspontja szerint - bár eltérő gyakorlat is ismert (Fővárosi Ítéltábla Pf.I.20.210/2005/3; Legfelsőbb Bíróság Pfv.X.30.012/2009/8.; Kúria Pfv.I.21.919/2014/9.) - az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen: ha nem találja alaposnak az elsődleges kereseti kérelmet, úgy rátér a másodlagos kereseti kérelem vizsgálatára.

Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy az adott ügy érdemi elbírálására nem hatott ki az az eljárási szabálysértés, hogy az elsőfokú bíróság - majd reá tekintettel a másodfokú bíróság is - a Pp. 213.§ (1) bekezdése alapján az elsődleges kereseti kérelem tárgyában részítéletet hozott.

Az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási jogszabálysértés hiányában a másodfokú részítélet hatályon kívül helyezésére ok és szükség sincs.

Az első- és a másodfokú bíróság a perköltség tárgyában nem határozott, ezért önmagában a felperes - aki illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült - által sérelmezett 180.000 forint elsőfokú eljárási illetéknek a költségjegyzékben való feltüntetése nem képezheti a felülvizsgálat tárgyát.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos az általa hivatkozott további eljárási szabálysértéseket illetően sem. A ráépítés körében az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást kellően felderítette [Pp. 206.§ (1) bek.].

A felperesnek - azzal, hogy az eljáró bíróságok az elsődleges kereseti kérelméről részítélettel határoztak - nem sérült a Pp. 2.§ (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz és a per ésszerű időn belül történő lefolytatásához való joga, hiszen éppen az eljárás megismétlésének elrendelésével nőne az adott ügy pertartama.

Az ügyben eljáró bíróságok a döntéseiket a jogvita elbírálásához szükséges mértékben megindokolták, ezért a jogerős határozat megfelelt a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglaltaknak. Tekintettel arra, hogy a ráépítés műszaki és jogi szempontból sem valósult meg, annak a Ptk. - 1959. évi IV. tv. - 137.§ (3) bekezdésében foglalt együttes feltételeinek hiányát az elsőfokú bíróság helytállónan állapította meg. Következésképpen nem tévedett, amikor az elvégzett munkák értékének megállapítása végett a felperes szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványát mint szükségtelent mellőzte, és nem sértett jogszabályt a másodfokú bíróság, amikor a fellebbezést e vonatkozásban sem találta alaposnak.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet felülbírálata során helytállónan állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a ráépítés körében a szükséges bizonyítást lefolytatta, a helyesen megállapított tényállásra alapított döntése megfelel a jogszabályoknak.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni az államnak a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. február 10.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Gábor s.k. bíró

